

به نام خدا

پیچ و مهره بیمه اتکایی

نویسنده: کیت رایلی

www.ketab.ir

مترجمان:

دکتر محسن قره‌خانی

(عضو هیأت علمی مؤسسه آموزش عالی ایرانیان)

فاطمه نصیری

پیچ و مهره بیمه اتکایی

مترجمان: دکتر محسن قره‌خانی، فاطمه نصیری

ناشر: انتشارات آتی‌نگر

طراحی جلد، صفحه‌آرایی: همتا بیداریان

چاپ اول، ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۳۱-۴۶-۱

ISBN: 978-600-7631-46-1

حق چاپ برای انتشارات آتی‌نگر محفوظ است.

نشانی دفتر فروش: خیابان بهمن‌راد جنوبی، روبه‌روی کوچه رشتچی، پلاک ۱۴۴، واحد ۲

نمبر: ۶۶۵۶۵۳۳۷

تلفن: ۸-۶۶۵۶۵۳۳۶

www.ati-negar.com * info@ati-negar.com

سرشناسه: رایلی، کیت، Keith, Riley

پیچ و مهره بیمه اتکایی / نویسنده کیت رایلی؛ مترجمان: محسن قره‌خانی، فاطمه نصیری.

تهران: آتی‌نگر، ۱۳۹۵

۱۹۲ ص: مصور

ISBN: 978-600-7631-46-1

فیپا.

یادداشت: عنوان اصلی: Reinsurance: The Nuts and Bolts, 2012

موضوع: بیمه اتکایی، Reinsurance

شناسه افزوده: قره‌خانی، محسن، ۱۳۶۴ - مترجم.

شناسه افزوده: نصیری، فاطمه، ۱۳۶۴ - مترجم.

رده‌بندی کنگره

رده‌بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

HGA۰۸۳/ر۲پ۹ ۱۳۹۵

۳۶۸/۰۱۲۲

۴۵۰۰۹۷۱

طالب

۷ درباره نویسنده

۹ سخنی از مترجمان

۱۱ مقدمه

۱۳ فصل اول: بیمه اتکایی چیست و چرا به آن نیاز داریم؟

۱۷ فصل دوم: انواع بیمه‌های اتکایی

۱۹ ۲-۱ اختیاری

۲۰ ۲-۱-۱ متناسب (یا نسبی)

۲۳ ۲-۱-۲ مزاد خسارات (غیرنسبی)

۲۷ ۲-۲ کلوز خسارت خالص نهایی

۲۸ ۲-۳ قراردادهای

۳۰ ۲-۳-۱ قراردادهای متناسب

۳۵ ۲-۳-۲ پوشش‌های اختیاری اجباری

۳۷ ۲-۴ واگذاری به قراردادهای

۳۸ ۲-۴-۱ ملاحظات ویژه

۴۲ ۲-۵ توزیع حق بیمه‌ها و خسارات در یک برنامه نسبی

۴۸	۳-۱ حق بیمه
۵۰	۳-۲ کارمزد
۵۱	۳-۳ مالیات
۵۱	۳-۴ ذخایر حق بیمه
۵۳	۳-۵ ذخایر خسارت
۵۴	۳-۶ بهره ذخایر
۵۵	۳-۷ رتبه‌بندی محاسبه ذخایر
۵۶	۳-۸ حساب
۵۷	۳-۹ بازپرداخت‌ها - خسارت نقدی
۵۹	۳-۱۰ انتقال رتفلیو؛ حق بیمه و خسارت
۵۹	۳-۱۰-۱ روش تسری بر مبنای تسویه کامل در مقابل مبنای سال بیمه‌گری
۶۰	۳-۱۰-۲ حساب باز؛ بر مبنای تسویه کامل
۶۱	۳-۱۰-۳ محاسبه حق بیمه تسویه نشده
۶۵	۳-۱۰-۴ شرایط خاص
۶۷	۳-۱۰-۵ مثال
۶۸	۳-۱۱ کارمزد مشارکت در منافع
۷۲	۳-۱۱-۱ انتقال کسری به دوره‌های بعد
۷۲	۳-۱۱-۲ مبنای سال بیمه‌گری
۷۶	۳-۱۱-۳ شرایط خاص

۷۹	۴-۱ دوره و پایان
۸۱	۴-۲ اتمام قرارداد در شرایط خاص و تنزل رتبه اعتباری بیمه‌گر اتکایی
۸۲	۴-۳ اشتباه و از قلم افتادگی
۸۳	۴-۴ الزامات خود بیمه‌گری
۸۳	۴-۵ بازرسی رکوردها
۸۴	۴-۶ داوری
۸۵	۴-۷ بردرو

فصل پنجم: طراحی برنامه اتکایی اموال از روی داده‌های گذشته

۸۷

۵-۱ داده‌ها..... ۹۲

۵-۲ ایجاد یک صفحه گسترده..... ۹۴۰

فصل ششم: پوشش‌های مازاد خسارت

۹۵

فصل هفتم: بیمه اتکایی مازاد خسارت - جنبه‌های مالی

۱۰۵

۷-۱ حق بیمه..... ۱۰۵

۷-۲ پرداخت‌های خسارت..... ۱۰۹

۷-۲-۱ مازاد..... ۱۰۹

۷-۳ حق بیمه برقراری پوشش‌های مجدد..... ۱۱۴

۷-۴ نرخ گذاری بر مبنای مریبه تمام شده..... ۱۱۷

فصل هشتم: نرخ گذاری قراردادهای مازاد خسارت

۱۲۵

۸-۱ نرخ گذاری معرض خطر..... ۱۲۵

۸-۱-۱ برقراری پوشش‌های مجدد..... ۱۲۶

۸-۱-۲ مقادیر معوق..... ۱۲۶

۸-۲ ایجاد یک مدل نرخ گذاری مازاد ریسک اموال..... ۱۲۹

۸-۳ نرخ گذاری حوادث فاجعه‌آمیز..... ۱۲۹

۸-۴ ایجاد مدل نرخ گذاری حوادث فاجعه‌آمیز..... ۱۳۳

فصل نهم: تکامل تدریجی بازار

۱۳۵

فصل دهم: موضوعات گوناگون پیرامون بیمه اتکایی

۱۳۹

۱۰-۱ قراردادهای واگذاری مجدد..... ۱۳۹

۱۰-۲ پوشش برای حق بیمه ی برقراری پوشش مجدد..... ۱۴۱

۱۰-۳ پوشش‌های اضافی برقراری پوشش مجدد..... ۱۴۱

۱۰-۴ بیمه اتکایی جایگزین..... ۱۴۲

۱۰-۵ مسائل قابل تأمل..... ۱۴۳

۶-۱۰ قرارداد اصلاح بازار (MRC) ۱۴۵

پیوست اول: پاسخ تمرین عملی ۱ ۱۴۹

پیوست دوم: پاسخ تمرین عملی ۲ ۱۵۱

پیوست سوم: پاسخ تمرین عملی ۳ ۱۵۵

پیوست چهارم: مقیاس نمونه‌ی نرخ‌های اولین خسارت اموال ۱۵۹

پیوست پنجم: نمونه‌ی صفت دسترده برای طراحی برنامه قرارداد اتکایی نسبی ۱۶۱

پیوست ششم: نمونه‌ی مدل صفت ده‌گ برده هزینه تمام شده ۱۷۱

پیوست هفتم: ایجاد مدل نرخ‌گذار، L و A ۱۷۵

پیوست هشتم: ایجاد مدل نرخ‌گذاری حوادث فاجعه‌آه ز ۱۸۹

مترجمان

بیمه اتکایی مفهوم بسیار پیچیده و گسترده‌ای است. گستردگی آن بدین جهت است که تمامی رشته‌های بیمه، اصول و مفاهیم حسابداری، تکنیک‌های محاسبه و مدیریت ریسک، مسائل مربوط به نرخ‌گذاری، مسائل حقوقی و بسیاری موارد دیگر را نیز دربرمی‌گیرد. لذا ورود به حیطه شغلی بیمه‌های اتکایی به دلیل گستردگی راه هم سین عمق مطالب دشوار به نظر می‌رسد. با این حال، بیان ساده‌ی هر مطلب پیچیده‌ای می‌تواند درک آن را آسان‌تر کند.

نویسنده کتاب سعی کرده است که مبانی مختلف را با بیان مثال‌ها و نمونه‌های واقعی ساده بیان کرده و فهم آن را برای خواننده با ارائه مستندات مربوطه تسهیل کند. ما مترجمین کتاب پس از مطالعه آن و پی بردن به موضوع سادگی و روانی زبان کتاب، با نویسنده کتاب ارتباط برقرار کرده و برخی از اشکالات داخل متن را به ایشان متذکر شدیم. ایشان با استقبال از این تماس، اشکالات مطرح‌شده را با روی گشاده پذیرفتند و این مسئله منجر به ارتقاء بلندمت و گسترده با ایشان شد. ما نیز به پشتوانه‌ی دلایل ذکر شده و امید به این که این کتاب برای علاقه‌مندان به رشته اتکایی و فعالان در این زمینه مفید و راهگشا واقع شود، تصمیم به ترجمه آن گرفتیم.

این کتاب شامل ۱۰ فصل و تعدادی پیوست است که خلاصه هر فصل مطالب شرح داده شده در فصول و پیوست‌ها به قرار زیر است: فصل اول حاوی مقدمه‌ای بر معرفی کلی اهمیت بیمه اتکایی و دلیل نیاز به آن برای بیمه‌گران است. فصل دوم به انواع مختلف بیمه‌های اتکایی شامل اتکایی نسبی و غیرنسبی، مزاد خسارت، پوشش‌های اختیاری اجباری و ... می‌پردازد. در فصل سوم موضوع قراردادهای اتکایی و مسائل پیرامون آن یعنی حق بیمه‌ها، کارمزدها، مالیات، ذخایر حق بیمه و بهره ذخایر، خسارات و انتقال پرتفولیوی خسارت و حق بیمه مطرح شده است. فصل چهارم مربوط به معرفی انواع مهم کلوزها و وردینگ‌های قراردادهای اتکایی است که مباحثی چون دوره و خاتمه قرارداد، خاتمه ویژه و کاهش رتبه اعتباری بیمه‌گر اتکایی، کلوزهای اشتباهات و از قلم افتادگی، الزامات خود بیمه‌گری، داوری و سایر کلوزها را دربرمی‌گیرد. فصل پنجم طراحی یک برنامه اتکایی برای پرتفولیوی اموال با استفاده از داده‌های گذشته و صفحه گسترده را بیان می‌کند. فصل ششم پوشش‌های مزاد خسارت را به‌طور

مفصل و با جزئیات شرح می‌دهد و در فصل هفتم جنبه‌های مالی یک قرارداد مازاد خسارت از قبیل حق بیمه‌ها و خسارات، معرفی کلوز ساعت، حق بیمه برقراری پوشش مجدد و نرخ گذاری بر مبنای هزینه تمام شده می‌پردازد. فصل هشتم نیز با معرفی نرخ گذاری قراردادهای مازاد خسارت بر اساس روش نرخ گذاری معرض خطر آغاز شده و در ادامه به موضوع چگونگی ایجاد مدل نرخ گذاری مازاد خسارت اموال، نرخ گذاری حوادث فاجعه‌آمیز و مدل نرخ گذاری حوادث فاجعه‌آمیز اشاره شده است. فصل نهم کتاب تغییرات و تکامل بازار را بیان می‌کند و در انتها فصل دهم نیز حاوی موضوعات گوناگونی شامل قراردادهای واگذاری مجدد، پوشش حق بیمه‌های برقراری پوشش مجدد، پوشش مجدد اضافی، بیمه اتکایی جایگزین و قرارداد اصلاح بازار می‌شود. بخش پیوست‌ها در انتهای کتاب که مکمل فصول هستند شامل مسائل مطروحه داخل فصل‌ها، نمونه مقیاس نرخ‌های اولین خسارت اموال، مثال‌هایی در مورد طراحی برنامه اتکایی نسبی، نرخ گذاری بر مبنای هزینه تمام شده، طریقه ایجاد مدل‌های نرخ گذاری مازاد خسارت اموال و مدل سازی نرخ گذاری حوادث فاجعه‌آمیز همگی با استفاده از صفحه گسترده‌ی اکسل می‌باشد.

فایل متن انگلیسی و فایل پیوست‌ها به همراه دو مورد از پیوست‌هایی که مربوط به وردینگ‌های قراردادها بوده و به دلیل عدم نیاز به ترجمه حذف شده است با همان ترتیب درج شده در کتاب اصلی برای علاقمندان در وب سایت aralmani.ir قرار داده شده است.

پیش‌نیاز مطالعه این کتاب داشتن آشنایی قابل قبول با اصول بیمه، مفاهیم حسابداری، رشته‌های بیمه، مسائل حقوقی و از همه مهم‌تر بیمه اتکایی است. با این وجود، زبان کتاب به حدی ساده است که در صورت نداشتن پیش‌نیازهای لازم برای مطالعه کتاب برای خواننده قابل درک و یادگیری است، لیکن داشتن دانش قبلی عمق یادگیری را بیشتر خواهد کرد.

مطالعه این کتاب به افرادی که در زمینه بیمه‌های اتکایی مشغول به کار هستند و یا می‌خواهند وارد این حیطه شغلی شوند، دانشجویان رشته بیمه و سایر علاقه‌مندان به بحث بیمه‌های اتکایی توصیه می‌شود.

دکتر محسن قره‌خانی

فاطمه نصیری

۱۳۹۵

زمانی که این کتاب را نوشتم هیچ برنامه‌ای برای چاپ آن نداشتم. این ایده زمانی به ذهنم رسید که در سیدویک^۱ مشغول کار بودم و همکارم، مارگو بلک^۲ از من خواست تا یک کارگاه آموزشی برای بازار برزیل آماده کنم. این بازار در آن زمان در حال آماده‌شدن برای آزادسازی انحصار طولانی‌مدت دولت از طریق اعلام^۳ بود. حوا به بیمه‌گران برزیلی برای خرید بیمه اتکایی از سایر منابع غیر از بیمه‌گران دولتی یعنی IRB بود.

در ابتدا فکر می‌کردم که فقط باید چند اسلاید برای مارگو آماده کنم تا در سفر بعدی‌اش آن را ارائه کند، اما خیلی زود معلوم شد که من باید مطالب کافی را برای یک دوره ۵ روزه آماده کرده و کل برنامه را شخصاً برای حضار ارائه کنم که برخی از آنها مهارت کمی انگلیسی می‌توانستند صحبت کنند و یا اصلاً قادر به صحبت به زبان انگلیسی نبودند. از آنجایی که در آن زمان، من هم نمی‌توانستم به زبان پرتغالی صحبت کنم قرار شد که من اسلایدها را به زبان اسپانیایی آماده و ارائه کنم. شباهت دو زبان به علاوه توانایی برخی از حضار به مکالمه به زبان انگلیسی، اسپانیایی به من در ارائه کمک کرد.

روی هم رفته، من پنج کارگاه برگزار کردم: دو کارگاه در ریو^۴ دو کارگاه در سائوپائولو^۵ و یک کارگاه در کوریتیبا^۵. در حین برگزاری یکی از دوره‌ها که در آن حدود ۱۰ شرکت کننده بودند، یک نفر از من خواست که نسخه‌ای از یادداشت‌های من را داشته باشد. تقریباً به سویی به او پاسخ دادم که این کتاب به زودی چاپ می‌شود و در کمال تعجب، تمام افراد کارت ویزیت خود را به من داده و از من خواستند که به آن‌ها اطلاع دهم که چگونه می‌توانند کتاب را خریداری کنند.

فوراً پس از بازگشت به خانه، ترتیب ترجمه یادداشت‌هایم را به زبان انگلیسی دادم و در کمتر از چند هفته کتاب «پیچ و مهره بیمه اتکایی» را برای ارائه به ناشر آماده کردم. به‌طور باورنکردنی کتاب فوراً برای چاپ پذیرفته و کارهای آن شروع شد.

تا حد زیادی از پذیرش چاپ این کتاب تشویق شدم. این کتاب در فهرست کتاب‌های توصیه شده برای مطالعه مؤسسه بیمه چارتر قرار گرفت و بسیاری از افراد درمورد آن اظهار نظر کردند که این کتاب برای برطرف کردن سؤالات فنی، هم در داخل یک سازمان و هم در بحث‌ها و اختلافات بین

1- Sedgwick
2- Margo Black
3- Rio
4- Sao Paulo
5- Curitiba

بیمه‌گران اتکایی با مشتریان یا بروکرهای آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. همچنین به عنوان یک کتابچه آموزشی در چندین سازمان برجسته از آن استفاده شده است.

سؤالی که اغلب خوانندگان خارجی از من می‌پرسند در مورد معنای عنوان کتاب است. برای یک فردی که زبان انگلیسی زبان مادری وی است، نیازی به هیچ‌گونه توضیحی نیست، اما این عبارت به‌طور کامل به سایر زبان‌ها ترجمه نمی‌شود، سعی کرده‌ام که این توضیح را بدهم که پیچ و مهره، قطعات اساسی مورد استفاده در ساخت ماشین‌ها است، اما این توضیح اغلب باعث سردرگمی افراد می‌شد. در سال ۲۰۰۹ دوست برزیلی من نیکولا داوودت^۱ پیشنهاد ترجمه این کتاب را به زبان پرتغالی برای بازار برزیل داد. عنوان کتاب نگرانی آشکار من بود و من پیشنهاد دادم که به‌جای استفاده از یک استعاره مهین‌سی، ما باید از عنوان پازل استفاده کنیم که پیشنهاد کنار هم قرار دادن تکه‌های مختلف دانش برای ساختن یک تصویر کلی را بدهد. بدین ترتیب، عنوان برزیلی «پازل بیمه اتکایی»^۲ متولد شد و کنونی این عنوان توسط مدرسه ملی بیمه برزیل^۳، "FUNENSEG" منتشر شد.

تقریباً ۱۲ سال از زمان آخرین بازبینی انگلیسی برای این عنوان می‌گذرد و تلاش‌های بسیاری در بازار لندن در آر دوره الحاق افتاد. مقررات‌گذاری هم برای صنعت بانکداری و هم بیمه در حال حاضر تحت کنترل مقام ناظر خدمات مالی (FSA)^۴ است و این مسئله منجر به کنترل‌های سخت‌گیرانه و شدیدتر روی این موضوع شده است که مؤسسات بیمه‌ای در بریتانیا چگونه کسب‌وکار خود را اداره می‌کنند. به دنبال این تغییرات، خرید بازماندن نیز اصلاحات زیاد را انجام داد و سه سازمانی که سابقاً بسیاری از وظایف مربوط به پشتیبانی را بر عهده می‌گرفتند، یعنی LPSO (Lloyd's)، LIRMA (بازار بیمه‌های غیردریایی لندن) و I.U.I (بازار بیمه‌های دریایی لندن) همگی با هم زیر چتر خدمات بیمه ایکس چنج^۵ آورده شدند. این مسئله منجر به معرفی قرارداد اصلاح بازار^۶ شد؛ سندی که اسلیپ سنتی بروکرها را با یک فرم استاندارد قرارداد^۷ جایگزین می‌کند برای گنجاندن تمامی شرایط طراحی شده و به وسیله آن اطمینان در قرارداد را در انحصار قرارداد بیمه یا بیمه اتکایی تأمین می‌کند. این کار باعث تأثیر عظیمی بر دستورالعمل‌ها و عملیات کار بروکرهای اتکایی شد. در گذشته اسلیپ سنتی که می‌توانست تنها چند صفحه باشد، اکنون یک قرارداد^۸ شامل وردینگ قرارداد است (سندی که در گذشته پس از فعال‌شدن قرارداد به امضا می‌رسید در حقیقت گاهی اوقات، پس از شروع قرارداد که ممکن بود حتی قرارداد تقریباً منقضی شده باشد، امضا می‌شد).

این تغییر در عمل مسئول بازبینی‌های مهم در این نسخه است، اگرچه برخی از موضوعات جدید دیگری که در پاسخ به پیشنهادها طی سال‌ها دریافت کرده‌ام را نیز معرفی کرده‌ام.

امیدوارم پیچ و مهره بیمه اتکایی همچنان بتواند به عنوان مرجعی مهم برای تمام شرکت‌کنندگان و فعالان در بازار بیمه اتکایی شود و این که سبک محاوره‌ای آن همچنان تعادل مناسبی بین آموزنده بودن و قابل خواندن بودن را ایجاد کند.

1- Nicolau Daudt

2- O Quebra Cabeça do Resseguro

3- Brazilian National Insurance School

4- Financial Services Authority

5- Xchanging-Insure Services

6- Market Reform Contract